

Helse- og Omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

29. juli 2013

Referanse nr: 13/1490 kta/HJS

Høring: Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven – rett til brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Bransjeforeningen for Hjemmetjenester (BfH) støtter rettighetsfestingen av brukerstyrt personlig assistanse. BfHs medlemmer er private leverandører som yter tjenester som praktisk og personlig bistand i og utenfor hjemmet til flere typer brukergrupper.

Våre kommentarer til høringsnotatet:

Den opprinnelige grunntanken bak BPA må opprettholdes. BPA skal være brukerstyrt. Målet er å bidra til et likeverdig, aktivt og mest mulig selvstendig liv.

Fremlagte høringsnotat synes å fragmentere BPA ordningen. BPA skal være helhetlig og fleksibel, det blir ikke mulig hvis høringsnotatets forslag til avgrensinger i tjenestetilbudet blir vedtatt. I høringsforslaget ekskluderes sosiale aktiviteter (støttekontakt), bistand ved reise, reise til annen kommune (f eks for å studere), ikke to på jobb, ikke natt, ikke helsetjenester med mer. Disse begrensningene samt timeantallet på minimum 25/32 timer pr uke vil medføre at flere typer brukergrupper ikke vil ha rett til BPA.

BfH mener at rettighetsfestningen skal kunne gjelde alle, også personer over 67 år.

BfH mener at flest mulig tjenester som kan utføres av brukerens assistenter (ufaglært) må inkluderes i BPA vedtaket:

- På denne måten får bruker (arbeidsleder) styre ordningen selv i størst mulig grad i forhold til sitt behov til enhver tid (hva, når, hvor og av hvem)
- Færre assistenter å forholde seg til gir trygghet, forutsigbarhet og kvalitet på tjenestene

Økonomi og organisering:

I følge høringsnotatet setter rettighetsfestingen en avgrensning til de tilfeller der organisasjonsformen er kostnadsnøytral sett i forhold til ordinær kommunal drift av tjenesten. Her trekkes det frem at en bruker med BPA ordning ofte får et «romsligere» vedtak (antall timer) enn en bruker med ordinær tradisjonell drift. Høringsnotatet sier videre at «BPA samlet sett, er en mindre kostnadseffektiv måte å organisere tjenesten på» som begrunnes med enkeltstående eksempler tatt fra kommuners tildelingspraksis.

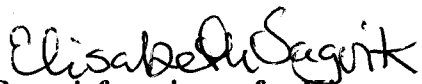
Det viktige og det riktige må være at man forutsetter at kommuner fatter vedtak ut fra brukerens hjelpebehov/situasjon uavhengig om det organiseres som BPA eller tradisjonell kommunal drift. En forklaring på at BPA ordninger har flere timer kan være at de som får BPA generelt har et større hjelpebehov for å kunne leve et likeverdig, aktivt og selvstendig liv. Eller at vedtak gitt innen ordinær kommunal drift er for lave, det er ikke et ukjent fenomen at det kuttes i vedtak på grunn av økonomiske innsparinger.

BfHs erfaringer fra BPA og tradisjonell drift av praktisk bistand og personlig omsorg er at BPA har mye høyere direkte brukertid hos bruker i forhold til ordinær kommunal tjenestedrift. Dette kommer også frem i høringsnotatet, i hjemmetjenesten i Sverige går halvparten av arbeidstiden til reisetid, rapportering og annet. Hjemmetjenesten koster 70 % mer pr direkte brukertime enn en BPA time. Det samme gjelder trolig i Norge. I norske kommuner, der det blir målt, har man en direkte brukertid på mellom 45-62 %. BfH mener at BPA er en organiseringsform som kan være mer ressurseffektiv enn tradisjonell organisering av hjemmetjenester forutsatt riktig fastsetting av vedtak og styring.

En rettighetsfesting må ikke brukes for å kutte BPA ordninger som brukere har pr i dag eller et argument for å kunne avslå, begrense tjenesteinnhold og antall timer.

I den totale kostnadsberegningen for BPA må det inkluderes at flere kan være yrkesaktive, studere og ha en forbedret livskvalitet.

Med vennlig hilsen

Bransjeforeningen for Hjemmetjenester
For Styret Elisabeth Sagvik